

Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága
Közgyűjtemények Kollégiuma

MM/06/3-7/2018

1085 Budapest
Gyulai Pál u. 13.

Budapest, 2018. május 29.
Melléklet: fotódokumentáció

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Az NKA Közgyűjtemények Kollégiumának
SZEKERES KÁROLY KERAMIKUS, TERVEZŐMŰVÉSZ TÁRGYAINAK
MEGVÁSÁRLÁSÁRA HAGYATÉKÁBÓL,
AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM GYŰJTEMÉNYE SZÁMÁRA támogató pályázatához
Pályázati azonosító: 204110/625

Az Iparművészeti Múzeum a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiumához benyújtott pályázatán **500.000 Ft (azaz ötszázezer Forint) vissza nem térítendő támogatást** nyert gyűjteménye gyarapítására.

Az Iparművészeti Múzeum az elnyert összeget **150.000 Ft (azaz százötvenezer Forint)** kiegészítéssel Szekeres Károly alább részletezett két asztali készletének, hagyatékából történő megvásárlására használta fel.

Szekeres Károly (1941-2016) keramikus, tervezőművész a Magyar Iparművészeti Főiskola porcelántervező szakán végzett 1967-ben, Schrammel Imre növendékeként. Évfolyamtársával – Ambrus Évával együtt – a korszak legmeghatározóbb tervezői voltak, akik valós fogyasztói igényeket láttak el, minőségi, praktikus, jól funkcionáló tárgyaikkal. Míg Ambrus Éva a diploma megszerzése után a hódmezővásárhelyi Alföldi Porcelángyárban, elsősorban porcelán asztali készleteket tervezett, addig Szekeres Károly a Városlódi Majolikagyárban helyezkedett el, ahol egészen 2000-ig dolgozott tervezőként, majd művészeti vezetőként. Itt abból a jellegzetes, magas hőmérsékleten égetett, városlódi vörös agyagból dolgozott, amely hőálló tulajdonsággal is bír, ezért az általa tervezett edények több funkció ellátására is képesek, sütni és tárolni is lehet bennük. Ezt szolgálja karakteres formakialakításuk, amit az 1970-es éveket meghatározó sötétbarna, a tervező által gyakran használt agyagmáz egészít ki. Mindez jól látható a beszámoló 2. számú tételén, az ún. Halász-vadász készleten, ahol megannyi funkciót, viszonylag kevés darabszámú tárggyal tudott kiszolgálni a tervező.

A másik készlet, amelyet a pályázati támogatás révén megvásárolhattunk, szintén különleges értéket képvisel, több tényező miatt is. Az Izabella jeligére készült asztali szervíz, amely étkészletet, valamint teás- és kávékészletet foglal magába, Szekeres Károly, és felesége a szintén keramikus, Vásárhelyi Emese közös munkája. A megvásárolt tárgyak egyedi prototípus darabok, amelyek nem kerültek gyártásba, viszont a készlet szerepelt, és kiemelt díjat nyert az I. Országos Szilikátipari Formatervezési Triennálén Kecskeméten (Kecskemét, Megyei Művelődési Központ, 1979. december 9. – 1980. január 20.). A

tárgycsalád további érdekessége, hogy anyagtársításra épül: a porcelánból készült elemeket Vásárhelyi Emese készítette a Herendi Porcelánmanufaktúrában, míg a városlődi vörös agyagból készült darabok Szekeres Károly munkái.

Szekeres Károly a magyar finomkerámiaipar és design egyik legfontosabb, úttörő alakja, akinek gyári tervezőként született alkotásai egy meghatározó korszak tárgyi lenyomatai. A Városlődi Majolikagyárban készült munkái, karakteres formai megoldásai, praktikus és innovatív asztali készletei, sütőedényei méltán szolgálnak példaként a következő generációk számára. Hasonlóan autonóm, plasztikai és köztéri munkáihoz, melyek egyaránt gyarapíthatnák az Iparművészeti Múzeum Kerámia- és Üveggyűjteményét. Szekeres Károly örökösei – özvegye, Vásárhelyi Emese és fia, Szekeres Márton – nagylelkű felajánlása révén, további hagyatéki tárgyakkal gazdagodhat a gyűjtemény ajándékok és leltétek formájában. Ezen felajánlások – összesen 5 tétel, 51 db tárgy (Fehér-kobalt asztali készlet prototípusa – 39 db, Kávéskészlet prototípusa – 9 db, *Elemek III.* című kerámia plasztika, Talpas váza, Köztéri plasztika modellje a budapesti Hotel Stadion elé) 2018. február 8-án a megvásárolt tárgyakkal együtt beszállításra kerültek az Iparművészeti Múzeumba (a behozatali engedély sorszáma: IMM/38/26-1/2018).

A megvásárolt tárgyakat gyűjteményi leltárba vettük:

1. tétel:

Alkotók: Szekeres Károly – Vásárhelyi Emese porcelántervezők

Műtárgy címe, megnevezése: Izabella jeligrére készült asztali készlet

Készítési idő: 1979

Anyaga és technikája: városlődi vörös agyag, agyagmáz, herendi porcelán; öntött, géppel korongolt

Az asztali készlet részei: teás- és kávéskészlet 24 db; étkészlet 23 db

Összesen: 47 db

Az 1. tétel vételára: bruttó 350.000,-, azaz háromszázötvenezer forint.

Leltári száma: 2018.28-50. főszámok alatt

2. tétel:

Alkotó: Szekeres Károly porcelántervező

Műtárgy címe, megnevezése: Halász-vadász készlet

Készítési idő: 1973-1974

Anyaga és technikája: városlődi vörös agyag, agyagmázak; öntött, géppel korongolt

A készlet részei: magas leveses tál fedéllel, széles leveses tál fedéllel, ellipszis alakú füles tál három méretben, ellipszis alakú mély tál, szögletes alakú füles tál belső osztással, nyeles kiöntős edény fedéllel, füles mély tál, szögletes mély tál két méretben, szögletes oldalú tartóedény fedéllel, fűszertartó, lapostányér, mélytányér

Összesen: 25 db

A 2. tétel vételára: bruttó 300.000,-, azaz háromszázezer forint.

Leltári száma: 2018.51-66. főszámok alatt

A megvásárolt tárgyak felkerülnek a múzeum online [Gyűjteményi adatbázisába](#). A pályázat szakmai beszámolója az interneten, a múzeum honlapján érhető el a [Pályázati beszámolók menüben](#).

Köszönjük az NKA Közgyűjtemények Kollégiumának szíves támogatását, amellyel múzeumunk gyűjteménye két olyan jelentős tárgye gyűttessel gyarapodhatott, amelyek nem csupán Szekeres Károly tervezői nagyságát, hanem a hazai szilikátipar meghatározó korszakát is méltán reprezentálják, követendő példát állítva – többek között – az eljövendő nemzedékek alkotóinak.

Budapest, 2018. május 29.

A szakmai beszámolót készítette:

Novák Piroska
muzeológus

Kerámia- és Üveggyűjtemény

Melléklet: fotódokumentáció

1. tétel – Szekeres Károly – Vásárhelyi Emese: Izabella jeligére készült asztali készlet (1979)
Városlódi vörös agyag, agyagmáz, herendi porcelán; öntött, géppel korongolt
Az asztali készlet részei: teás- és kávékészlet 24 db; étkészlet 23 db; Összesen: 47 db

Leltári száma: 2018.28-50. főszámok alatt

2. tétel – Szekeres Károly: Halász-vadász készlet (1973-1974)

Városlódi vörös agyag, agyagmázak; öntött, géppel korongolt

A készlet részei: magas leveses tál fedéllel, széles leveses tál fedéllel, ellipszis alakú füles tál három méretben, ellipszis alakú mély tál, szögletes alakú füles tál belső osztással, nyeles kiöntős edény fedéllel, füles mély tál, szögletes mély tál két méretben, szögletes oldalú tartóedény fedéllel, fűszertartó, lapostányér, mélytányér

Összesen: 25 db

Leltári száma: 2018.51-66. főszámok alatt